

There are no translations available.

Theo Hi ệ u tr ờng Tr ờng THPT chuyên Khoa h ọc T ự nhiên (ĐH Qu ố c gia Hà N ội), đ ể u t ừ vào tr ờng chuyên cũng nh ư câu chuy ện n ữ đ ể u t ừ kinh t ế, ph ải có nh ững “đ ể u t ừ” m ới i t ừ o ra s ố đ ể t phá.

"Tr ờng chuyên" có nh ư n ư ợc

H ệ th ờng tr ờng chuyên c ủa Vi ệ t Nam đã có t ừ lâu. Năm 1965, Kh ố i Chuyên Toán – Tin (A0) đ ể c thành l ập. Nh ững ph ải nói, chính sách này không c ủa riêng Vi ệ t Nam mà đ ể c h ọc t ừ p ừ n ề c ngoài.

Hi ện nay, các n ề c tiên ti ến trên th ế gi ới i v ề n gi ới mô hình đào t ừ o nh ững nhân t ừ xu ất s ố c. H ệ không đ ể nh ững nhân t ừ này hòa chung vào mô hình đào t ừ o bình th ờng, đ ể khi n tài năng b ị thui ch ết.

Có th ể k ể t ừ i nh ững trong ĐH T ự nhiên h ọc p Lomonoxop (Nga) v ề n t ừ n t ừ i tr ờng ph ụ thông chuyên thành l ập t ừ 1964, t ừ c là tr ờng c Vi ệ t Nam 1 năm. Tr ờng này t ập trung vào các lĩnh v ực chuyên v ề khoa h ọc t ự nhiên. 5 năm tr ờ i đây, ngôi tr ờng này còn “r ộ nhánh”, đ ể nh h ọc cho nh ững h ọc sinh có thiên h ọc v ề kinh t ế ho ặc y đ ể c ngay t ừ l ập 12.

Không ch ỉ Nga, nhi ều n ớc có n ền giáo d ục tiên ti ến khác cũng có h ệ th ệng tr ờng chuyên m ột nh ư Đ ệc, Pháp, Anh, M ỹ, Úc...

Còn trong khu v ực, g ần chúng ta có Singapore v ới ngôi tr ờng chuyên n ổi ti ếng là Tr ờng THPT Chuyên Toán và Khoa h ọc (NUS) n ằm trong Đ ại Qu ốc gia Singapore. Hay nh ư t ại Thái Lan, trong các tr ờng n ổi ti ếng nh ư Đ ại Mahidol hay Đ ại Chulalongkorn cũng có h ệ th ệng tr ờng chuyên. M ặc dù đi sau nh ững hi ện t ại, nh ững tr ờng này đ ều phát tri ển r ất m ạnh.

K ể t ừ năm 2002, Nh ật B ản b ắt đ ều có chi ến l ược xây d ựng nh ững tr ờng THPT tr ờng đ ỉnh m (Super Science High Schools) v ề khoa h ọc t ự nhiên. Đ ến nay, h ệ th ệng đó đã lên t ới kho ảng 200 tr ờng.

Nói tr ờng chuyên ch ều "s ẽ n xu t gà nòi" là sai l ầm

Có giai đ ọ n kinh t ế ch ỉ a phát tri ển, m ọi ng ười th ờng đ ặt câu h ỏi: "T ại sao ph ải đ ều t vào đ ỉnh cao c ủa Olympic th ể thao?", "Đ ều t vào th ể thao làm gì cho t iền kém?", "Sao không đ ều t vào nh ững cái khác h ữu ích h ơn?"...

Th ực t ế, t ất c ả các n ớc phát tri ển đ ều đ ều t cho th ể thao, b ởi đ ều đó s ẽ t ạo ra cú huých và là m ột th ực đ ộ nh ằm ch ỉ ng minh kh ả năng không gi ới h ạn c ủa con ng ười.

Câu chuy ện đ ều t c ủa th ể thao và tr ờng chuyên tuy không hoàn toàn t ừ ng đ ể ng nh ững cũng có đ ỉnh m ột gi ờ ng nhau v ề bài toán xã h ội.

Nh ững đ ội t ừ ng tinh hoa c ủa tr ờng chuyên gi ờ ng nh ư GS Ngô B ộ o Châu hay GS Đàm Thanh S ỹ n – v ẫn là nh ững nhà khoa h ọc đ ều đàn - hi ện đang đóng góp r ất nhi ều cho giáo d ục n ớc nhà. Ph ải có nh ững nh ận t ệ nh ư th ế m ới có th ể kh ởi g ởi n ề l ọc, quy ết tâm c ủa gi ới tr ẻ và ch ỉ ng minh đ ể c ờ ng ng ười Vi ệt Nam không thua kém b ất c ả ai.

Còn nói tr ờng chuyên ch ều ào t ờ "gà nòi" là sai l ờ m. Tr ờng c ều đây, mô hình tr ờng chuyên có nh ờng l ờp r ờt nh ờ, ch ều y ều u h ờng tr ời giáo d ờc cá bi ờt nhi ều u h ờn. Nói cách khác, m ờc tiêu khi đó là phát hi ờn và bi ời d ờng nh ờng nhân t ờ xu ờt s ờc trong m ờt lĩnh v ờc h ờp.

Còn gi ều đây, đ ời tr ờng h ờc sinh c ều a tr ờng chuyên đã m ờ r ờng h ờn r ờt nhi ều u. Trong s ờ đó cũng có nh ờng nhân t ờ xu ờt s ờc, nh ờng tr ời không nhi ều u. Các tr ờng chuyên hi ờn tr ời đã h ờng tr ời v ờc ào t ờ toàn di ờn.

Ví d ờ, bây gi ều h ờc sinh chuyên Toán không ch ều gi ều i m ời Toán. Các b ờn cũng gi ều i Ti ờng Anh, tích c ều tham gia các ho ờt đ ờng ngo ời khóa, câu l ờc b ờ, cũng có nh ờng tr ời nghi ờm sáng t ờo. Nh ờng b ờn giành huy ch ều ng qu ều c t ờ có th ờ ch ời tennis r ờt gi ều i, hát và ch ời đàn r ờt hay.

M ờt khác, nói h ờc sinh chuyên h ờc l ờch cũng không ph ời là nh ờn đ ờnh chu ờn xác. B ời l ờ, h ờc sinh chuyên v ờn ph ời tham gia các k ờ thi đánh giá bình th ờng c ều a đ ờa ph ờng và c ều a toàn qu ều c.

Th ờ nh ờng, có m ờt đ ời u đ ờ dàng nh ờn th ờy, thành tích h ờc t ờp c ều a h ờc sinh chuyên v ờn luôn cao h ờn so v ời m ờt b ờng chung.

C ờn phát tri ờn thành ều tàu thay vì cào b ờng

M ờt trong nh ờng vai trò c ều a tr ờng chuyên là khuy ờn khích, ào t ờ nh ờng h ờc sinh tinh hoa nh ờt, có năng l ờc xu ờt s ờc đ ờ phát huy h ờt kh ờ năng. Tuy nhiên, đó ch ều là m ờt trong nh ờng m ờc tiêu ch ều không ph ời là duy nh ờt.

Tr ờng chuyên không ch ều là n ời ào t ờ "gà ch ời" đi thi gi ều i qu ều c gia, qu ều c t ờ. H ờ th ờng tr ờng chuyên gi ều đây ph ời là "đ ờu tàu", là m ờt hình m ờu đ ờ lan t ờ a nh ờng chính sách m ời c ều a giáo d ờc và th ờc thi nh ờng thay đ ời giáo d ờc c ều b ờn, toàn di ờn.

Chúng ta càng ph ời coi đây là hình m ờu đ ờ các tr ờng khác nâng ch ờt l ờng giáo d ờc ch ều

không ph ải cào b ằng hay xóa b ằng .

Cũng có giai đ ọ n, nhi ều u ng ười i cho r ằng c ần ph ải chia đ ều u th ỹ gi ả i cho các tr ườ ng đ ể đ ể m b ỏ o công b ằng trong giáo d ục. Nh ưng nh ư đã nói, chúng ta không th ể quên r ằng tr ườ ng chuyên v ề n có m ột c tiêu phát hi ện, b ồi d ưỡng, đào t ạo nhân tài cho đ ể t n ề c. M ột ng ười có tài năng r ất c ần đ ể c h ể c và t ạo đ ể u ki ện đ ể phát tri ển. H ọ không th ể vào môi tr ườ ng kém c ần nh tranh, thi ệ u đ ể đ ể ng l ể c. Nh ư v ậy, s ẽ không th ể có nh ững ng ười i th ể c s ẽ gi ả i đ ể phát tri ển đ ể t n ề c.

Đ ể u này cũng gi ả ng nh ư câu chuy ện v ề đ ể u t ể kinh t ể . T ại sao đ ể t n ề c v ề n c ần ph ải có nh ững vùng kinh t ể tr ườ ng đ ể m đ ể đ ể u t ể thay vì cào b ằng? T ất nhiên, chúng ta c ần t ể i m ột b ằng chung, nh ưng đ ể đ ể t phá thì ph ải có nh ững đ ể u t ể . N ếu đ ể u t ể dàn tr ể i, không có l ể trình t ể ng b ằng c, m ột i th ể s ẽ không th ể phát tri ển.

TS. Lê Công L ể i (Hi ệu tr ườ ng Tr ườ ng THPT Chuyên Khoa h ể c T ể nhiên)

Thúy Nga(ghi)

Link ngu ồ n: <https://vietnamnet.vn/vn/giao-duc/tuyen-sinh/truong-chuyen-chi-de-dao-tao-ga-noi-651553.html>